

Andrzej Mycio

Kolekcja manuskryptów nowożytnych

w projekcie *Ucyfrowienie zasobów akademickich regionu kujawsko-pomorskiego dla potrzeb nauki i dydaktyki całego kraju*, realizowanego w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w latach 2018-2021

Kodeksy średniowieczne w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu. W ramach grantu zdigitalizowano i upowszechniono 14 manuskryptów pochodzących z epoki średniowiecza

Rękopisy nowożytne (1521-1800)

W zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu znajduje się ponad 350 kodeksów z epoki nowożytnej. W ramach grantu ucyfrowiono i upowszechniono w internecie 86 manuskryptów nowożytnych

Proweniencja rękopisów nowożytnych przechowywanych w zbiorach BUMK

Pochodzą one głównie z byłych niemieckich bibliotek z terenu Pomorza oraz Prus Wschodnich. Najważniejszą kolekcję stanowią rękopisy przechowywane do II wojny światowej w Państwowej i Uniwersyteckiej Bibliotece w Królewcu

Digitalizacja kodeksów nowożytnych

Do dziś (włączając w to pracę wykonaną w poprzednich projektach) udało się zdigitalizować i upowszechnić w internecie 126 rękopiśmiennych kodeksów z epoki nowożytnej, czyli nieco ponad jedną trzecią całej kolekcji rękopisów nowożytnych

Tematy zdigitalizowanych kodeksów

Największą grupę spośród upowszechnionych w internecie rękopisów stanowią różnego rodzaju archiwalia. Poza tym w ucyfrowionej kolekcji znalazły się kodeksy zawierające treści: historyczne, religijne, prawnicze, z zakresu wojskowości, zoologii, a także beletrystyka, dzienniki, panegiryki, silva rerum, notatniki oraz sztambuchy

***Kronika Prus* Heinricha von Reden, sygn. Rps 61/III**

Reden napisał swoją *Kronikę* w połowie XVI w.
Zdigitalizowany w tym projekcie kodeks, zawierający tę
Kronikę powstał w 1626 roku. Jest to już drugi egzemplarz
Kroniki Heinricha von Reden, który został upowszechniony w
Kujawsko-Pomorskiej Bibliotece Cyfrowej

Proweniencja *Kroniki Redena*

Rękopis powstał w Gdańsku, a następnie był przechowywany w Królewcu. Pierwszym znanym właścicielem kodeksu był Johann von Tettau (1620-1687), kanclerz Księstwa Pruskiego. Do II wojny światowej rękopis był przechowywany w zbiorach Państwowej i Uniwersyteckiej Biblioteki w Królewcu

Rękopis arabski (Muhammad b. Mūsa, *Kitâb Hayât al – hayawân*), sygn. Rps 62/III

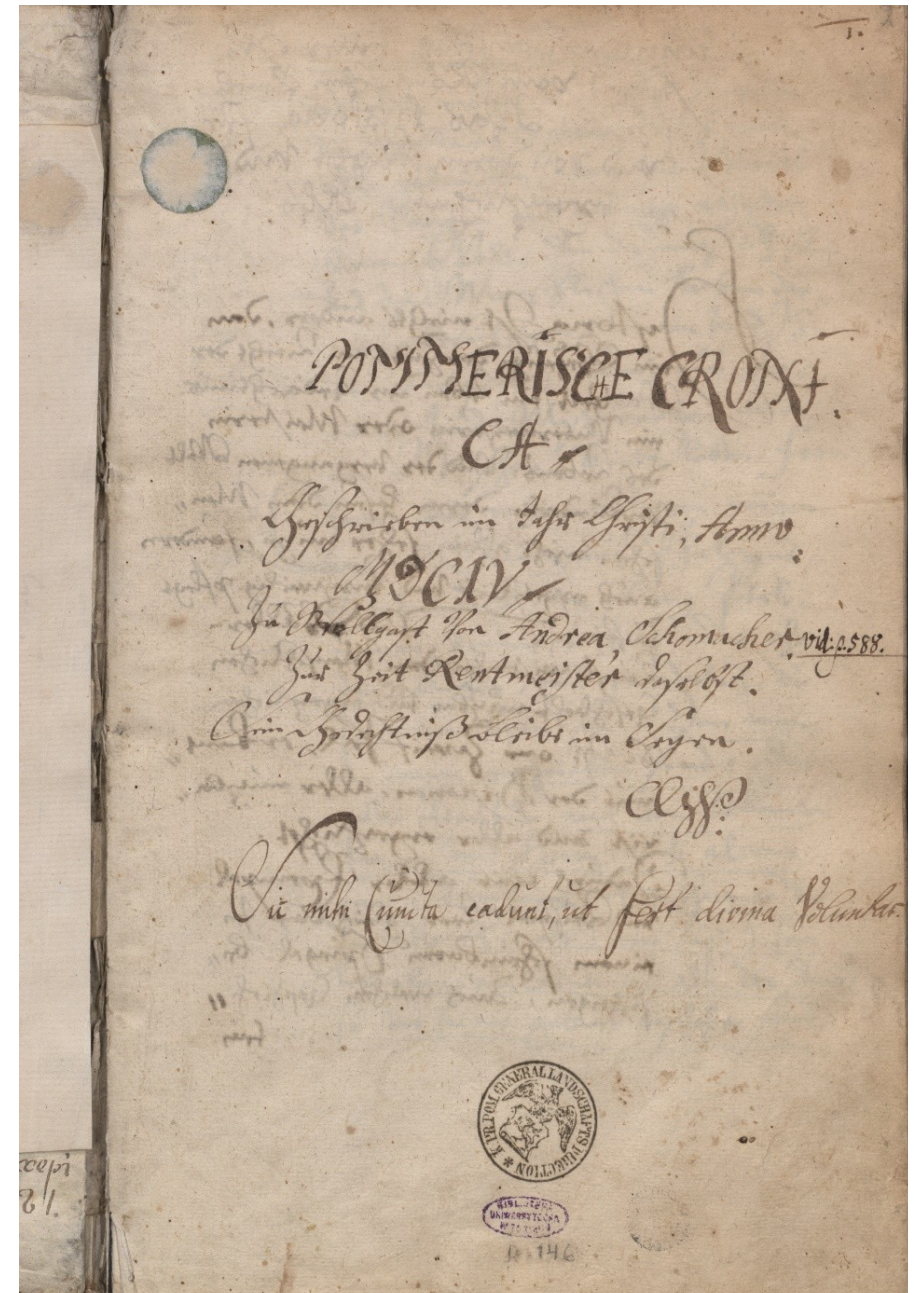
W 1683 roku kodeks ten znalazł się pod Wiedniem jako bagaż któregoś z oficerów tureckich, być może samego wezyra Kara Mustafy

Kronika Pomorza Zachodniego (Nicolaus von Klemptzen, *Pommer-Lande und dessen Fürsten Geschlecht-Beschreibung in IV Büchern*), sygn. Rps 146/III

Toruński egzemplarz *Kroniki* powstał w 1604 r. na zamówienie Erdmuthe von Brandenburg (1561-1623), córki elektora brandenburskiego Johanna Georga i żony księcia pomorskiego Jana Fryderyka

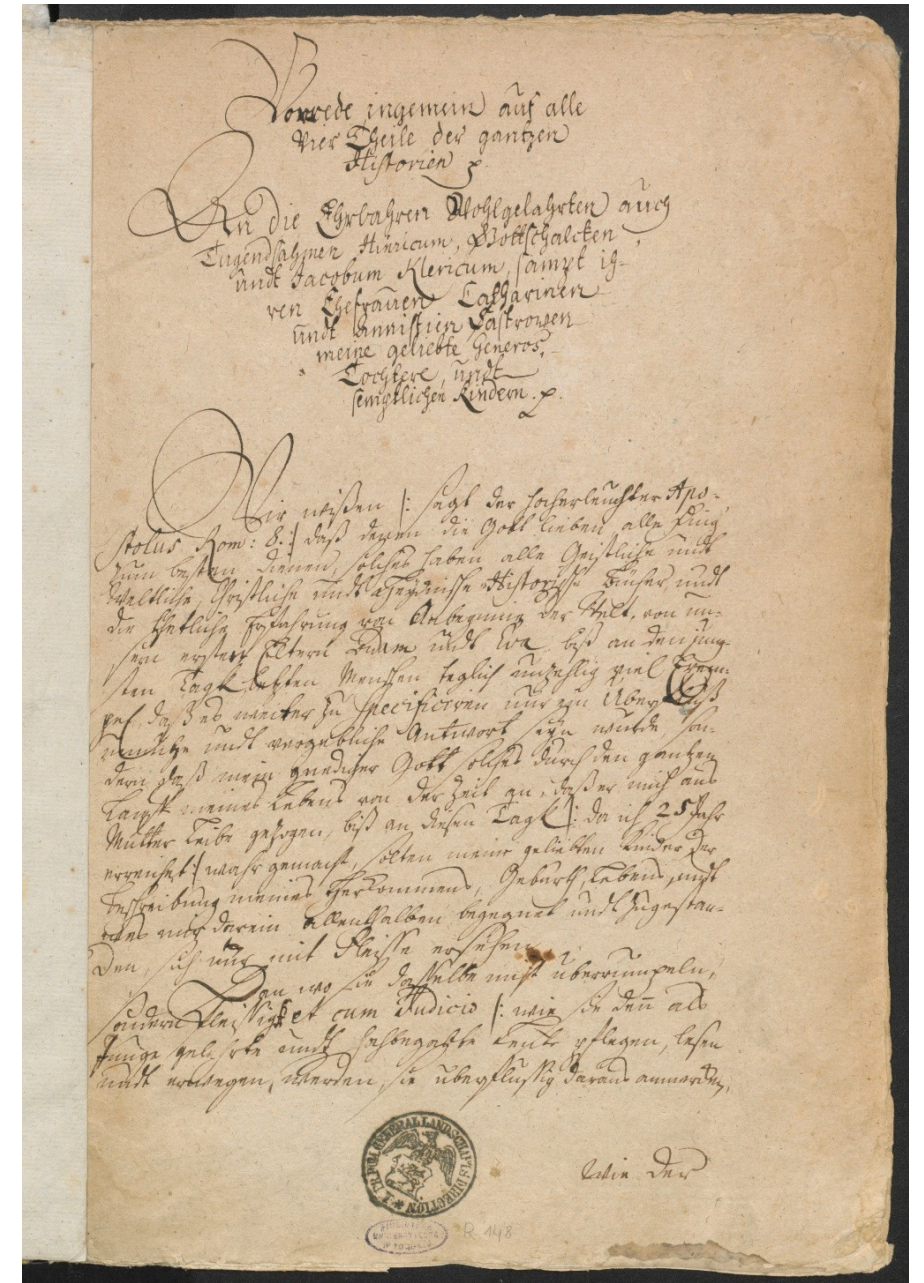

Siedemnastowieczna autobiografia

(Bartholomäus Sastrow, *Herkommen, Geburt und Lauf seines gantzen Lebens*), sygn. Rps 148/IV

Kodeks powstał prawdopodobnie w Stralsundzie na Pomorzu Przednim

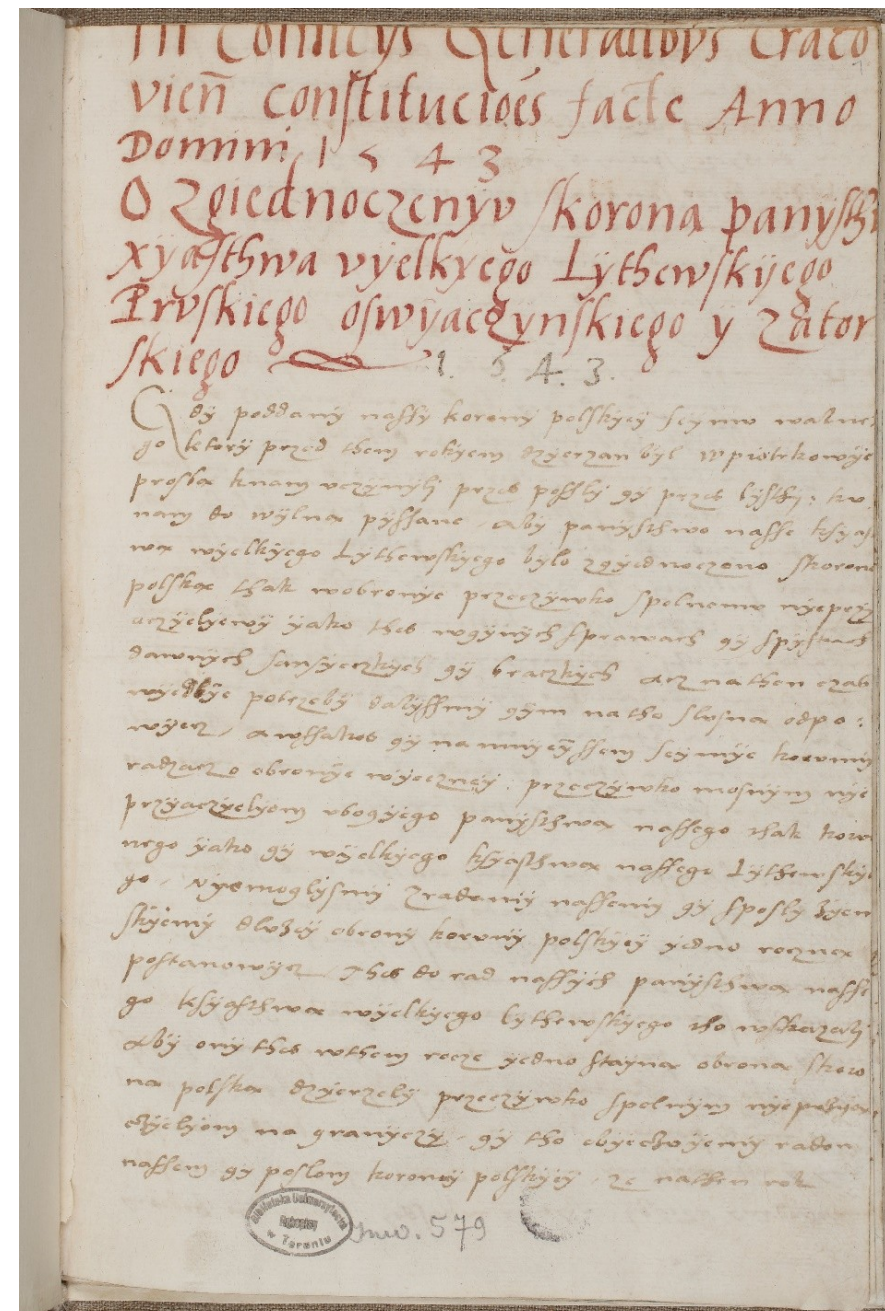
Konstytucje sejmowe

(Konstytucje sejmku walnego krakowskiego z 1543 r.), sygn.

Rps 579/III

Konstytucje tego sejmku, prawdopodobnie z powodu „wysokiej temperatury” obrad były pierwotnie spisane w języku polskim.

Dopiero później zostały przetłumaczone na łacinę, co w XVI stuleciu nie było praktykowane

Osiemnastowieczna beletrystyka (Maria Beata Zawiszana, *Historia księcia Ariamena królewicza perskiego*), sygn. Rps 240/II

Rękopis powstał najprawdopodobniej na zamówienie Antoniego Kruszyńskiego (zm. 1771) kasztelana gdańskiego i od początku znalazł się w jego prywatnej bibliotece w Nawrze koło Torunia

Nowe źródła dostępne w Sieci

Dzięki projektowi udało się zdigitalizować i udostępnić w internecie dużą kolekcję rękopiśmiennych kodeksów nowożytnych, co z pewnością ułatwi badaczom oraz studentom, ale także i miłośnikom historii korzystanie z tych źródeł

Dziękuję za uwagę
Andrzej.Mycio@bu.umk.pl

